

مهرازی؛ در گذر سنگ و آب

نویسنده: جوان معماری فنی
دانشگاه تربیت مدرس
به جنوب غربی ایران زمین
پائیز یک‌هزار و سیصد و هشتاد و نه خورشیدی

فرج اللهی راد، امیر ۱۳۳۸	سرشناسه
مهرازی در گذر سنگ و آب / به اهتمام امیر فرج اللهی راد (عضو هیات علمی دانشگاه	عنوان و نام پیاوری
تربیت مدرس)، و دانشجویان معماری گرایش فنی (۱۳۸۹) دانشگاه تربیت مدرس	مشخصات فیزی
۸۴ صفحه خشتی - مصور (رنگی)	شابک
۹۷۸-۶۰۰-۰۴-۶۳۳۸-۰	یادداشت
چاپ اول	موضوع
معماری - ایران	موضوع
Architecture -- Iran	موضوع
ایران - آثار تاریخی	رده بندی کنگره
۱۳۹۵ / ۳۷۶م۹ / NA۱۴۸۰	رده بندی دیویی
۷۲۰/۹۵۵	شماره کتایشناسی ملی
۴۴۶۸۷۳۴	وضعیت فهرست نویسی
فیبا	

مهرازی در گذر سنگ و آب

•	تألیف: امیر فرج اللهی راد (عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس)
•	چاپ اول: پائیز ۱۳۹۵
•	تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
•	ویراستار: امیر فرج اللهی راد
•	شناسه افزوده: دانشجویان معماری گرایش فنی (۱۳۸۹) دانشگاه تربیت مدرس
•	ناشر: امیر فرج اللهی راد
•	اسکیزی روی جلد: هادی جوشنیر
•	گرافیک روی جلد: سید سعید ناصری مرتضوی
•	چاپ و صحافی: کورش
•	شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۰۴-۶۳۳۸-۰
•	بها: ۱۸۰۰۰۰ ریال
•	کلیه حقوق این اثر محفوظ می‌باشد.

مقدمه / ۷

آرامگاه بوعلی سینا همدان / ۹

موزه‌ی آب (آسیاب‌های آبی) دزفول / ۱۷

بافت تاریخی شهر دزفول / ۲۳

مجتمع فرهنگی سینمایی دزفول / ۳۷

زیگورات چغازنبیل شوش / ۴۵

دانش‌گاه شهید چمران (جندی‌شاپور) اهواز / ۵۳

خانه‌ی مستوفی شوشتر / ۶۱

سازه‌های آبی شوشتر / ۶۷

قلعه‌ی فلک الافلاک خرم‌آباد / ۷۵

مقدمه

درک معماری ایرانی تنها با خواندن کتابها و دیدن تصاویر میسر نخواهد شد، آنچه معماران را از فراسوی تاریخ معماری ایران به خود می خواند، حضور در آن فضا، ارتباط با آن و درک ناگفته های آن است. از معماری دزفول، اهواز، شوشتر و ... بسیار شنیده ایم و خوانده ایم اما هیچ یک از این گفته ها و نوشته ها را از ریشه آن بهرها و دقت در معماری آن ها بی نیاز نساخته است.

این گزارش در پی سفر به جنوب ایران که به هدف شناخت هرچه بیشتر معماری ایران و دیدن نانوشت های آن در تاریخ ۲۷ الی ۳۰ آبان ماه ۱۳۸۹ انجام شده، تهیه شده است. این سفر استاد محترم محمد فرید خدا رحمی و دانشجویان کارشناسی ارشد معماری فنی و پژوهش هنر دانشکده هنر و معماری دانشگاه تربیت مدرس همراهی نمودند. مجموعه عکس های استاد خدا رحمی نیز در مقالات کتاب استفاده شده است. شهرهایی که در مسیر خود، هدف بازدید قرار دادیم عبارتند از: همدان، دزفول، شوش، شوشتر، اهواز و خرم آباد. کثرت آثار باقی مانده از معماری ایرانی که در هر یک از این شهرها وجود دارد امکان بازدید از هر یک از آنها را برای ما فراهم نساخت؛ لذا در این سفر تنها به بازدید از بناهای ذیل اکتفا نمودیم: مقبره ی بوعلی در همدان، موزه ی آب دزفول، امل آب های آبی که در حال بازسازی بودند، بافت تاریخی شهر دزفول، مجتمع فرهنگی - سینمایی دزفول به عنوان مجموعه های مسکونی، خانه های سنتی و مدرن، مقبره ی رودبند با گنبدی مضرّس و نمادین، بنای عظیم چغازنبیل که عمری در حدود ۲۲۰۰ سال داشت، پل کلبلی، بارز، دانشگاه چند شاخه، خانه سنتی مستوفی در شوشتر، مجموعه ی آسیاب ها و آبشارهای شوشتر که مرز معماری و طبیعت در آن قابل تشخیص نبود، خانه ی مرعش، که از نمونه های بارز خانه های سنتی شوشتر بوده، بقعه ی امام زاده عبدالله در شوشتر که گنبدی مضرّس شبیه به مقبره ی رودبند داشت و در پایان قلعه ی فلک الافلاک در خرم آباد که از آجر و سنگ بر فراز کوه ساخته شده بود و در دوران قاجار یک زندان بود اما اکنون به زحمت ترمیم و مرمت گردیده و به صورتی هنرمندانه موزه ی مردم شناسی در کالبد آن گنجانده شده بود.

این دفتر شامل گزارش تفصیلی بازدیدهای فوق می باشد که توسط دانشجویان ذیل تهیه شده است. اینها به ترتیب الفبا عبارت است از: معصومه امینی، صهیب دهقانی، سونیا سیلواپه، شقایق شهری قره کوشن، علیرضا عدالت قره، مریم حاجی، ندا، علی کریم، محمد منایخی، سها مطور، مهدی موحّد زاده، سید مجتبی میرحسینی، نوشین ناگهانی، یحیی نوریان و فهیمه یارمحمدی.

امیر فرید خدیجی را